

Хмельницький архів

Із метою забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, розвитку добросовісної конкуренції, створенню конкурентного середовища та запобіганню проявам корупції у сфері публічних закупівель, в Україні було прийнято Закон «Про публічні закупівлі», який з 25.12.2015 вступив у силу. Відповідно до ст. 3 цього Закону, одним із основних принципів здійснення публічних закупівель є добросовісна конкуренція серед учасників. Тому для гарантування наявності конкуренції, цим Законом встановлено обмеження: у випадку відсутності пропозицій хоча б від двох учасників, процедуру закупівлі не може бути проведено.

Проте, незважаючи на задекларовані у законодавстві принципи, бажання збільшити прибутки, як учасниками, так і організаторами публічних закупівель, сприяло появі різноманітних способів уникнення конкурентної процедури закупівлі та призвело до появи «дивних» закупівель.

Одним із прикладів підозрілої діяльності замовників (державний орган, якому треба щось закупити) закупівель є випадок з *Державним архівом Хмельницької області*.

Так, Державним архівом Хмельницької області в 2019 році було проведено 2 закупівлі Послуг з охорони та забезпечення безпеки і цілісності об'єкта. Перша закупівля – на суму 148 071,00 грн., друга – на суму 105 765,00 грн. При цьому в обох договорах вказано однакове місце поставки товарів або місце виконання робіт чи надання послуг (будівля архіву), а також однакова ціна послуги за місяць – 21153 грн. без ПДВ. В обох випадках, договір на надання послуги охорони було укладено з одним постачальником, а загальна сума за двома даними закупівлями становила 253 836 грн.

Подібні суми закупівель дозволяли не використовувати конкурентні відкриті торги. Усе просто: оскільки вимоги Закону України «Про публічні закупівлі», серед яких і наявність пропозицій хоча б від двох учасників для можливості проведення процедури застосовуються лише до замовників, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт - 1,5 мільйона гривень, в інших випадках замовники мають право заключити договір «напрямую» (тобто без конкуренції).

Окрім того, Державним архівом Хмельницької області у вищезазначених тендерах не було оприлюднено звіт про укладені договори, при тому, що відповідно до абз. 5 ч.1 ст.2 ЗУ «Про публічні закупівлі», у разі здійснення закупівель товарів, робіт і послуг без

Цей проект фінансується
Європейським Союзом

Цей проект реалізовується
Фондом Інновацій та Розвитку

використання електронної системи закупівель, за умови, що вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 50 тисяч гривень замовники обов'язково мають оприлюднювати звіт про укладені договори в системі електронних закупівель «Прозорро».

Існування цієї проблеми визнав та надав свій коментар на платформі WikiInvestigation експерт Фонду Інновацій та розвитку Олександр Волошин: «При закупівлі товарів та послуг на суму від 200 тисяч гривень державні організації зобов'язані проводити конкурентний прозорий тендер, в якому має виграти той учасник, який пропонує найкращі умови. Щоб прозорий тендер не проводити, можна поділити закупівлю на частини, сумою менше 200 тис. Саме так і зробили в Хмельницькому архіві, розділивши послуги забезпечення охорони архіву на 2 тендери, що дало можливість укласти пряму угоду між архівом та малим підприємством "Правозахист", в чому вбачаються ознаки кримінальних правопорушень за ч.2 ст. 191 (розтрата державного майна) і ч.2 ст. 364 (зловживання службовим становищем в інтересах іншої особи). Окрім того, укладені договори з "Правозахистом" мали б бути завантаженими у систему "Прозорро", як і всі договори на суму понад 50 тис. грн., проте їх немає у відкритому доступі - це містить ознаки ст.164¹⁴ КУПАП. Обов'язок публікувати текст договору не виконується архівом і в багатьох інших випадках, через це ми закликаємо правоохоронні органи ретельно перевірити діяльність даної установи.

Цей проект фінансується
Європейським Союзом

Цей проект реалізовується
Фондом Інновацій та Розвитку